

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Dětem pro radost

Základní škola a Mateřská škola Kuchařovice, příspěvková
organizace

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školní družiny	5
2.1 Prostory školní družiny.....	5
2.2 Provoz školní družiny	5
2.3 Režim školní družiny.....	5
2.4 Materiální podmínky.....	6
3. Podmínky přijetí a poplatky	6
4. Personální zabezpečení	7
4.1 Personální podmínky.....	7
4.2 Náplň práce vychovatele.....	7
5. Bezpečnost práce a ochrana zdraví	8
5.1 Podmínky pro hygienické a bezpečnostní působení	8
5.2 Ochrana před sociálně patologickými jevy	9
5.3 Psychosociální podmínky	9
6. Vzdělávací obsah školní družiny	10
6.1 Cíle vzdělávání.....	10
6.2 Klíčové kompetence	10
6.3 Obsah vzdělávání	11
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
8. Formy vzdělávání	12
8.1 Pravidelná výchovně vzdělávací činnost.....	13
8.2 Příležitostná výchovná, vzdělávací a tematická rekreační činnost	13
8.3 Nabídka spontánních aktivit.....	13
8.4 Osvětová činnost.....	13
8.5 Individuální práce	13
8.6 Nabídka spontánních aktivit.....	14
9. Obsah výchovně-vzdělávací činnosti	14
9.1 Odpočinkové činnosti.....	14
9.2 Rekreační činnosti	14
9.3 Zájmové vzdělávací činnosti.....	15
9.3.1 Zájmové vzdělávací činnosti společenskovední	15
9.3.2 Zájmové vzdělávací činnosti pracovně technické	15

Základní škola a Mateřská škola Kuchařovice, příspěvková organizace

9.3.3 Zájmové vzdělávací činnosti přírodovědné.....	15
9.3.4 Zájmové vzdělávací činnosti esteticko-výchovné.....	15
9.3.5 Zájmové vzdělávací činnosti sportovní.....	15
9.4 Příprava na vyučování	16
9.5 Sebeobslužné činnosti.....	16
10. Časový plán vzdělávání	16
11. Hodnocení školní družiny	18
11.1 Hodnocení dětí ve školní družině	18
11.2 Vlastní hodnocení školní družiny	19
11.2.1 Nástroje vlastního hodnocení školní družiny	19
11.2.2 Časové rozložení vlastního hodnocení činnosti školní družiny	19

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program

Název ŠVP ŠD: Dětem pro radost
Číslo jednací: ZSKUCH /731/2023

Předkladatel

Název školní družiny: Školní družina při ZŠ a MŠ Kuchařovice
Adresa školní družiny: 8. Května 39, Kuchařovice
IČO: 70989974
IZO ŠD: 181093031
IZO školy: 181093693
REDIZO: 600126668
Vychovatelé: Jana Bazalová
Bc. Anna Pikartová,
Jana Slováková
Ředitel školy: Mgr. Alena Vavroušková
Kontakty:
▪ telefon: 515 550 665 Kuchařovice – škola
▪ email: zs@skolakucharovice.cz
▪ web: www.skolakucharovice.cz

Zřizovatel

Název zřizovatele: Obec Kuchařovice
Adresa zřizovatele: 8. května 211, Kuchařovice
okres Znojmo
IČO: 00600458
Kontakty:
▪ telefon: 515 228 121
▪ web: www.kucharovice.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023

Mgr. Alena Vavroušková
ředitelka školy

razítko školy

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání zřizované na základě § 118 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 74/ 2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Školní družina dává žákům možnost aktivně trávit volný čas - kompenzovat tak jednostrannou zátěž ze školního vyučování a dále rozvíjet znalosti, schopnosti a dovednosti, postoje i hodnoty získané při vzdělávacím procesu. Žáci se ve školní družině učí aktivně odpočívat, relaxovat, žít, komunikovat a spolupracovat s ostatními, obhájit si vlastní názor, tolerovat individualitu ostatních dětí a dospělých. Prostřednictvím různých činností (metod a forem práce) pomáhá vychovatel žákům posilovat svoji osobnost, rozvíjet schopnost seberealizace a schopnost dosahovat úspěchu.

Školní družina je určena pro žáky 1. - 5. třídy. Počty oddělení se zřizují dle požadavků zákonných zástupců a přihlášených žáků do školní družiny. Při stávajícím počtu žáků jdou zřízena tři oddělení. Kapacita školy je od 1. 9. 2023 71 žáků.

2.1 Prostory školní družiny

Školní družina

- budova Kuchařovice: 8. Května 39, Kuchařovice

Činnosti jednotlivých oddělení školních družin probíhají v kmenových třídách. V učebnách jsou vytvořeny podmínky pro provozování činnosti školní družiny. Jsou vytvořeny mini koutky. Žáci mají možnost využívat všechny učebny, kde probíhají zájmové kroužky, dále školní dvůr s venkovním posezením a pískovištěm, víceúčelové zařízení na sport a pohybové aktivity, veřejné hřiště s workoutovými prvky a školní zahradu mateřské školy.

2.2 Provoz školní družiny

ŠD Kuchařovice

Provoz ranní i odpolední družiny je upravován dle požadavků zákonných zástupců žáků a to vždy na začátku školního roku. V průběhu roku lze aktuálně provoz upravovat.

Provoz ranní družiny je dle dosavadních potřeb zahájen v rozmezí od 6.00 - 6.15 do 7.40 až 8.10, poté žáci odchází do tříd.

Odpolední provoz se rovněž zahajuje dle školního rozvrhu. Provozní doba je v rozmezí od 11.00 – 16.00 až 16.30 hodin. Žáci ze školní družiny zpravidla odchází v době od 12.00 do 13.15 na oběd do školní jídelny v budově při Mateřské škole Kuchařovice.

V průběhu odpolední družiny jsou v ŠD i žáci, kteří čekají na zahájení zájmových kroužků nebo na odpolední vyučování.

2.3 Režim školní družiny

Ranní družina je zaměřena na individuální činnost, kolektivní hry nebo kolektivní práci. Vychovatelé před ukončením činnosti ranní družiny odvádí žáky do tříd a předávají vyučujícím, asistentům pedagoga nebo pedagogům, kteří vykonávají dohled ve třídě.

Po vyučování předávají vyučující žáky vychovatelce (za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatel/ka nezodpovídá) popř. vychovatel po domluvě přebírá od pedagoga žáky přímo ve třídě

nebo v místě, kde poslední vyučující hodina probíhá. Na oběd do MŠ se odchází hromadně (po skupinách).

Činnost ŠD a režim dne je přizpůsoben odchodům žáků po vyučování a po obědě.

Vychovatelé dbají na hygienu vázanou na stravování a kulturu při stolování. Po obědě lze využít travnaté plochy u školní jídelny ke hrám a odpočinku. V rámci družinového odpoledne lze odcházet na vycházky po okolí.

Děti odchází ze ŠD v doprovodu osob, které jsou určeny zákonným zástupcem nebo samostatně, pokud tak mají uvedeno v zápisovém lístku. Při výjimečném vyzvednutí dítěte ze ŠD jinou osobou než, která je uvedena v zápisovém lístku slouží formulář o mimořádném vyzvednutí dítěte (vzkaz od zákonného zástupce).

Pokud děti navštěvují zájmové kroužky v ZŠ, vyučující je vyzvedává ve ŠD. Po zájmové činnosti je opět vyučující přivádí do ŠD, pokud je již nepředal kompetentním osobám nebo dítě odešlo samo, tak jak je uvedeno v ZL.

2.4 Materiální podmínky

Školní družiny využívají ke své činnosti kmenové třídy. Ty jsou uzpůsobeny tak, aby účelně vyhovovaly potřebám všech žáků školy i školních družin.

Učebny jsou vybaveny odpočinkovými kouty s koberci, dále zde jsou pracovní prostory se stoly a židlemi, kde mohou žáci jednak hrát společenské hry, výtvarně tvořit, číst nebo zpracovávat domácí úkoly. Žáci mají k dispozici stolní, naučné i zábavné hry. Látkové taburety umožňují mnohostranné využití na hry, kolektivní aktivity nebo jako stavební prvky. Úložné boxy v regálech slouží k uskladnění pomůcek do výtvarné a pracovní činnosti.

Pitný režim je zajišťován z vlastních zdrojů. Žáci mají možnost využít koutek s hrníčky. K dispozici mají ovocnou šťávu. Nebo na požádání lze uvařit čaj.

3. Podmínky přijetí a poplatky

- Pobyť žáků ve školní družině je za úplatek, který stanovuje dle školského zákona od 1. ledna 2024 obecní úřad.
- Žák navštěvuje ŠD na základě řádně vyplněné a odevzdané písemné přihlášky. (zápisový lístek)
- Platbu ŠD hradí žák vychovateli ŠD vždy nejpozději do 15 dne měsíce. Platbu lze uhradit od září do prosince a poté od ledna do června nebo celoročně pod samostatně zřízeným QR kódem na účet školy, nebo převodem.
- Na žáka se vztahují veškerá práva i povinnosti účastníka zájmového vzdělávání.
- Žák může být vyloučen ze ŠD při opětovném hrubém porušování kázně a hrubém chování ve ŠD viz vnitřní řád ŠD.

4. Personální zabezpečení

Výchovu a vzdělávání ve volném čase ve školní družině zajišťuje kvalifikovaný vychovatel, který se každoročně zúčastňuje (v rámci dalšího vzdělávání pedagogů) odborných seminářů a kurzů a využívají samostudia ke zvyšování své kvality práce. Všechny tyto kurzy jsou akreditovány ministerstvem školství a mládeže ČR.

4.1 Personální podmínky

Vychovatel/ka školní družiny musí splňovat vzdělání stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Vychovatel/ka je iniciátorem a průvodcem volného času dítěte, přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Úkolem je probouzet v účastnících aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť se dívat kolem sebe a vnímat náměty. Má podněcovat a rozvíjet přirozenou zvědavost dítěte, jeho chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Veškeré žádoucí projevy pak přiměřeně oceňovat a chválit.

4.2 Náplň práce vychovatele

Náplň práce vychovatele/ky školní družiny je:

- zabezpečovat výchovu svěřených žáků v době mimo vyučování
- vytvořit příznivé sociální klima, efektivně jednat se žáky
- vnášet do své práce empatii, projevovat vřelý vztah k dětem
- odborně usměrňovat zájmové aktivity specializovanými metodami výchovné práce, např. vůči problémovým dětem
- provádět návrhy výchovně vzdělávacích opatření a zpracovávat podklady pro koncepci výchovně vzdělávací činnosti dětí se speciálními potřebami
- při stravování ve školní jídelně vykonávat pedagogický dohled nad žáky, učit je kultuře stolování a vytvářet správné návyků při stolování
- zajišťovat pestrou zájmovou činnost dětí zejména při činnostech odpočinkových, rekreačních, tělovýchovných a sportovních, pracovních, výtvarných i hudebních
- znát a umět řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku dětí
- organizovat široké spektrum činností, umět motivovat žáky k zájmovým a rekreačním činnostem
- být ve stálém styku s třídními učiteli, sledovat prospěch a chování svěřených žáků
- zpracovávat roční tematické plány
- vést pedagogickou dokumentaci (TK, řád ŠD, příchody a odchody žáků, zápisové lístky aj.)
- pokud to vyžaduje bezpečnost, zúčastňovat se výletů a jiných akcí pořádaných školou (výchovné a naučné programy, divadlo, doprava na dopravní hřiště, na plavání apod.)
- úzce spolupracovat se zákonnými zástupci dětí, zúčastňovat se zápisu do první třídy
- napomáhat a umožňovat dětem provádět přípravu na vyučování
- učit děti vytvářet si správné návyky společenského chování, osobní hygieny, chování k dospělým a sobě navzájem
- mít právní vědomí

5. Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Stále zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je neoddelitelnou součástí celého výchovně vzdělávacího procesu - je tedy součástí i všech činností družiny. Cílem školy i školní družiny je vytvářet podmínky ochrany žáků před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy, které by umožnily všem žákům aktivní účast na životě školy a školní družiny.

Všechny prostory školy i školní družiny odpovídají platným bezpečnostním normám. Lékárnička je umístěná ve sborovně. Vychovatel má k dispozici telefon s kontakty na zákonné zástupce dětí, na lékaře a další bezpečnostní služby (policie, hasiči).

Žáci školní družiny jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví, s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. Jedná se zejména o přesuny, účasti na různých akcích (sportovních i zábavných), při volnočasových aktivitách.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Školní družina zajišťuje:

- strukturu režimu dne s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim
- ochranu žáků před možnými úrazy
- klidné prostředí a sociální klima – vede žáky k otevřené komunikaci, vzájemné úctě a toleranci, spolupráci a pomoci druhému, uznání, empatii, respektu, ...

5.1 Podmínky pro hygienické a bezpečnostní působení

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- **vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání** - vychovatel/ka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte
- **stravovací návyky a pitný režim** - vychovatel/ka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem dětí (pití v ŠJ)
- **zdravé prostředí** - podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- **bezpečné pomůcky** - vychovatel/ka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- **ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací** - vychovatel/ka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli.
- **označení nebezpečných předmětů** – vychovatel/ka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, tělocvična, zahrada
- **dodržování pravidel žáků** – Žáci dodržují při všech svých činnostech zásady bezpečnosti a ochrany zdraví, při svém počínání mají na paměti nebezpečí úrazu. Dodržují pravidla chování a hygieny. Do družiny žáci nesmí nosit věci, které by mohly ohrozit zdraví nebo způsobit úraz.
- **bezpečnost silničního provozu** – mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatel/ka za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.

- **pobyt venku** - při vycházkách a pobytech na hřišti jsou žáci opakovaně seznamováni s pravidly bezpečnosti, bezpodmínečně dodržují pokyny a příkazy vychovatelky
- **hlášení úrazu** - Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde v souvislosti s činností družiny, okamžitě žáci hlásí vychovatelce. Zdravotní indispozici dítě neprodleně oznámí vychovatelce, která poskytne potřebnou péči, uvědomí vedení školy a zákonné zástupce, případně zajistí transport nemocného dítěte vždy v doprovodu zákonného zástupce či jiné pověřené osoby.
- **dostupnost prostředků první pomoci** - školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP

5.2 Ochrana před sociálně patologickými jevy

Je zakázáno nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek (alkohol, cigarety, drogy, nikotinové sáčky) v areálu školy. Za porušení zákazu budou uplatňována výchovná opatření.

Projevy šikanování mezi žáky, tj. násilí, omezování osobní svobody, ponižování apod., kterých by se dopouštěli jednotliví žáci nebo skupiny žáků vůči jiným žákům nebo skupinám (zejména v situacích, kdy jsou takto postiženi žáci mladší a slabší), jsou v prostorách školy, školní družiny a při akcích školní družiny přísně zakázány. Podle okolností ředitel/ka/ školy uváží možnost postihu žáků, kteří tento zákaz přestoupí a bude o svých zjištěních informovat jejich zákonné zástupce.

Nekázeň a porušování vnitřního řádu školní družiny řeší vychovatel/ka s rodiči, třídním učitelem, ředitelkou školy, výchovným poradcem a metodikem prevence.

ŠD se zaměřuje především na primární prevenci sociálně patologických jevů. Dodržování podmínek hygienických a psychosociálních je především příznivé klima, rodinné prostředí, otevřenost a partnerství, komunikace s žáky i rodiči, tolerance a empatie, respekt k potřebám žáků, ochrana před násilím a šikanou, spoluúčast žáků na aktivitách ŠD, včasná informovanost žáků a rodičů o činnostech ŠD.

Oddělení ŠD mají k dispozici školní lékárníčku a volný přístup k telefonu, u něhož je vyvěšen seznam důležitých telefonních čísel, každá z vychovatelek má i kontakty na zákonné zástupce dětí.

Žáci ŠD jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a návody k řešení jejich bezpečnosti. Před každou akcí ŠD, kde může dojít k ohrožení bezpečnosti žáků (plavání, bruslení, sportovní odpoledne apod.) jsou žáci poučeni o bezpečnosti a bezpečném chování v průběhu celé akce.

5.3 Psychosociální podmínky

Psycho-sociální podmínky:

- **pohoda prostředí a příznivé sociální klima** – vychovatel/ka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- **respektování potřeb jedince** – vychovatel/ka organizuje činnost vycházející ze zájmů žáků
- **věková přiměřenost a motivující hodnocení** – vychovatel/ka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- **ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy** – vychovatel/ka se pedagogickým působením snaží zabránit sociálně-patologickým jevům
- **spoluúčast na životě zařízení** – vychovatel/ka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následném hodnocení

- **včasná informovanost** – vychovatel/ka včas informuje žáky a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině.

6. Vzdělávací obsah školní družiny

6.1 Cíle vzdělávání

Vychází a čerpá z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, kde se usiluje o naplnění těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

6.2 Klíčové kompetence

Kompetence - souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů, které jsou předpokladem k výkonu činností.

Kompetence k učení:

- dokončí započatou práci
- umí zhodnotit své výkony
- vyhledává a třídí informace
- samostatně pozoruje a experimentuje
- klade si otázky a hledá odpovědi
- získané vědomosti dává do souvislostí
- vědomosti uplatňuje v praxi
- **I já se budu snažit učit novým věcem, abych byl užitečný pro své okolí.**

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje správná a chybná řešení
- hledá nová řešení
- snaží se řešit sám nebo ve spolupráci krizové situace
- všímá si dění a problémů
- nenechá se odradit neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení
- **Budu se snažit učit řešit problémy tak, abych neublížoval/a/ rodičům, kamarádům, paním učitelkám a ostatním lidem.**

Kompetence komunikativní:

- naslouchá druhým
- souvislými větami formuluje myšlenky, otázky a odpovědi
- vyjadřuje své pocity řečí, gestem, mimikou
- rozvíjí slovní zásobu

Svoje přání, znalosti a zážitky se budu snažit sdělovat v celých větách, naučím se napsat dopis nebo si jen tak popovídám s kamarádem.

Kompetence sociální a personální:

- je odpovědný za své chování
- vnímá a dokáže se postavit proti nespravedlnosti, agresivitě a šikaně
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- dokáže si poradit nebo požádat o pomoc
- rozpoznává vhodné a nevhodné chování
- respektuje zájmy jiných

Naučím se přijímat ostatní lidi takové, jací jsou. Budu mít otevřené oči pro spravedlnost, pro pomoc a ponesu zodpovědně následky svého chování.

Kompetence činnostní a občanské:

- uvědomuje si svá práva a povinnosti
- chová se odpovědně k sobě i druhým
- dbá o své zdraví a bezpečí
- odhaduje rizika svého jednání
- vnímá krásy přírody a cíleně o ně pečuje
- aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných aktivit

Jsem již velký, abych za své jednání nesl odpovědnost. Budu se snažit chránit životní prostředí, které sdílím s lidmi na celé zeměkouli a je pro lidstvo velice důležité.

Kompetence pracovní a trávení volného času:

- umí si vybrat zájmovou činností podle svých dispozic
- dokáže se zapojit a uplatnit v kolektivu
- své zájmy rozvíjí v individuálních a skupinových činnostech a smysluplně využívá volný čas
- plánuje, organizuje, řídí a hodnotí jednoduché činnosti
- používá bezpečné materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla

Nezůstávám pozadu a zúčastňuji se sportovních aktivit nebo sám vymýšlím program proti nudě. Jako správný sportovec dbám i na dostatek zdravé stravy (jím hodně ovoce a zeleniny)

6.3 Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání školní družiny vychází a navazuje na školní vzdělávací plán základní školy.

Vzdělávací oblasti základního vzdělávání jsou:

- Člověk a jeho svět (Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví)

- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnosti
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

Průřezová témata základního vzdělávání:

- Osobností a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Dopravní výchova
- Finanční gramotnost
- Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
- Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi, aj.)

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Vychovatel/ka spolupracuje úzce se školou, především při stanovení vhodných forem práce. Vychovatelé jsou seznámeni se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce s rodiči. U dětí se zdravotním znevýhodněním bude zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte. Pokud má žák přiznané IVP, měl by s ním být vychovatel seznámen.

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, u nichž je možné, prostřednictvím mírných úprav v režimu a v hodnou volbou forem práce, dosáhnout zlepšení. Vychovatelé mohou také navrhnout vyšetření žáků v SPC nebo PPP. Pokud má žák přiznané IVP, měl by s ním být vychovatel seznámen.

8. Formy vzdělávání

Činnost školní družiny je realizována formou:

1. pravidelné výchovně vzdělávací činnosti
2. příležitostnou výchovnou, vzdělávací a tematickou rekreační činností
3. nabídka spontánních aktivit
4. osvětová činnost
5. individuální práce

6. nabídka spontánních aktivit
7. zájmové činnosti, kroužků

8.1 Pravidelná výchovně vzdělávací činnost

Pravidelná výchovně vzdělávací činnost školní družiny je realizovaná v době mimo školní vyučování, a to:

- ranní provoz školní družiny začíná v rozmezí mezi 6.00 - 6.15 až 7.45 - 8.10
- odpolední provoz školní družiny v době 11.00 – 11.15 až 16.00 - 16.15

Časy jsou rozvrženy dle aktuálního rozvrhu hodin ve školním roce

V rámci této činnosti mají žáci možnost aktivně a efektivně využívat volného času, vhodně relaxovat (odpočívat), vybírat si přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu, rozvíjet své zájmy, záliby a nadání, rozvíjet stávající a získávat nové klíčové kompetence.

8.2 Příležitostná výchovná, vzdělávací a tematická rekreační činnost

Pro žáky školy a školní družiny pořádá vychovatel/ka/ ve spolupráci s pedagogy různé tematicky zaměřené činnosti. Jedná se zejména o:

- podzimní slavnosti – dýňové slavnosti, Václavské posvícení,
- zimní slavnosti, rozsvícení stromu, vánoční jarmark, vánoční besídka, karneval
- jarní a velikonoční slavnosti
- letní slavnosti – svatojánská slavnost, Den dětí, výlet, sportovní odpoledne

8.3 Nabídka spontánních aktivit

- volné hry
- pobyt venku
- pobyt na dětském hřišti
- dle vlastního výběru dětí

8.4 Osvětová činnost

Osvětová činnost je zaměřena na poskytování informací v oblasti prevence rizikového chování.

8.5 Individuální práce

Individuální práce spočívá ve vytváření podmínek:

- pro rozvoj nadání dětí
- pro práci s talentovanými dětmi
- pro práci s dětmi se specifickými, vývojovými poruchami učení
- pro práci s dětmi se zdravotním či tělesným handicapem
- pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním
- pro práci s integrovanými dětmi (pomoc, podpora, povzbuzení)

8.6 Nabídka spontánních aktivit

Spontánní aktivita je praktikována za dohledu vychovatele/ky tak, aby se dítě mohlo samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatel/ka zde funguje pouze jako rádce, dohled. Tato činnost je provozována zejména při odpolední klidové činnosti či při pohybu venku.

9. Obsah výchovně-vzdělávací činnosti

9.1 Odpočinkové činnosti

Slouží k zajištění klidu a odpočinku. Jsou to činnosti klidné, duševní a nenáročné.

Náměty pro odpočinkové činnosti:

- předčítání pohádek, povídek, pověstí
- četba knížek na pokračování
- vyprávění, rozhovory s dětmi
- zpěv písní s doprovodem a hudební hrátky
- klidné stolní a společenské hry
- smyslové hry
- prohlížení knih a práce s časopisy pro děti
- křížovky, rébusy, hádanky
- odpočinek na koberci
- vyprávění vlastních zážitků (vychovatel - žáci)
- sledování pohádek
- rozhovory o shlédnutých televizních filmových, divadelních představeních a různých zajímavých událostech
- relaxace s hudbou

9.2 Rekreační činnosti

Mají charakter pohybové aktivity, pokud možno na čerstvém vzduchu.

Náměty pro rekreační činnosti:

- sportovní a pohybové hry ve víceúčelové hale, školním dvoře, hřišti a okolí ZŠ
- hry ulice
- všechny sezónní činnosti (pouštění draka, koulování, bruslení, atd.)
- hry s pravidly, pohybové, míčové hry
- vycházky
- rozcvičky, dechová cvičení
- soutěživé hry
- volné hry zpěv, tanec
- individuální a kolektivní hry v místnosti i venku

9.3 Zájmové vzdělávací činnosti

9.3.1 Zájmové vzdělávací činnosti společenskovední

- poznávání významných objektů v místě bydliště, školy
- seznamování s historickými objekty a památkami
- dodržování tradic školy
- seznamování s lidovými tradicemi, zvyky
- besedy o významných událostech a výročích
- zajímavosti z regionu
- dopravní výchova
- chování ke spolužákům, dospělým
- zdravý životní styl
- ochrana fyzického a duševního zdraví

9.3.2. Zájmové vzdělávací činnosti pracovní technické

- zásady dodržování bezpečnosti při práci
- práce a seznamování s různými materiály
- správná technika práce s nůžkami, lepidlem, pravítkem atd.
- práce se stavebnicemi
- vzájemná pomoc, vztah k práci
- šikovné ruce
- vaření

9.3.3 Zájmové vzdělávací činnosti přírodovědné

- pozorování přírody a jejich proměn
- práce s naučnou literaturou (encyklopedie)
- ochrana přírody
- soutěže s přírodovědnou tematikou
- besedy o přírodě
- práce s přírodními materiály
- výstavky přírodnin
- vycházky do přírody
- práce na školním záhonku

9.3.4 Zájmové vzdělávací činnosti esteticko-výchovné

- výtvarné (různé výtvarné techniky, hry s barvou, modelování, ilustrace, koláže, netradiční výtvarné techniky a materiály, keramický kroužek)
- hudební (poslech hudby, tanec, cvičení při hudbě, rytmizace, hry se zpěvem, písňe a říkadla)
- literárně – dramatické (vypravování, četba, poslech, dramatizace, návštěvy kulturních představení)

9.3.5 Zájmové vzdělávací činnosti sportovní

- rozvíjení pohybových dovedností
- ochrana zdraví

- zásady hry „fair play“
- pravidla sportovních her
- besedy o sportech a sportovcích
- pohybové, míčové, štafetové hry
- honičky
- rozvíčky
- zásady zdravého pohybu
- hudebně – pohybová činnost
- sportovní hry

9.4 Příprava na vyučování

Probíhá v průběhu ostatních činností formou nenásilného prohlubování získaných znalostí a dovedností.

Náměty pro přípravu na vyučování:

- procvičování učiva, didaktické hry
- procvičování čtení zábavnou formou
- hry na paměť a postřeh
- hry se slovy a čísly
- práce s dětskými časopisy
- pexesa, puzzle, hádanky, křížovky, kvízy
- péče o školní pomůcky
- individuální vypracování domácích úkolů

9.5 Sebeobslužné činnosti

Proplínají se všemi činnostmi školní družiny v průběhu celého dne.

Jedná se o:

- zásady správného chování
- základní pravidla hygieny
- kultura stolování
- péče o čistotu těla a oděvu
- vytváření estetického prostředí
- dodržování bezpečnosti při všech činnostech ve ŠD

10. Časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně (1. – 5. ročník). Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy dle psychické a fyzické zdatnosti. Plán školní družiny zahrnuje možné činnosti, ze kterých vychovatelky vybírají dle aktuálního složení svého oddělení.

1. téma - Už jsem školák! Tento tematický blok je adaptační. - vítáme nové prvňáčky	Návaznost na téma: Místo, kde žijeme	Rozvíjené kompetence: Komunikativní
--	--	---

Základní škola a Mateřská škola Kuchařovice, příspěvková organizace

<ul style="list-style-type: none"> - seznámíme děti (rodiče) se školou a okolím - poznáváme se (vyprávění o sobě, rodině, zálibách) - poznáváme školní prostředí, okolí školy a učíme se v něm žít - vytváříme nový kolektiv, osvojujeme si režim dne a řád ŠD - ve vyprávění, kresbě a písničkách se vrátíme k prázdninám - sportujeme a hrajeme si na zahradě - na vycházkách pozorujeme změny v přírodě 	<p>Lidé a čas</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Rozmanitost přírody</p>	<p>občanské</p> <p>k učení</p> <p>k řešení problému</p> <p>sociální</p> <p>k trávení volného času</p> <p>k učení</p>
<p>2. téma – Podzimní slavnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - besedujeme o podzimu, výtvarně jej ztvárňujeme - všímáme si změn v přírodě - pozorujeme počasí - poznáváme podzimní plody, kreslíme je a modelujeme - vyrábíme draky - zpíváme písně o přírodě, tančíme - využíváme pěkného počasí k hrám v přírodě 	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p>	<p>Rozvíjené kompetence:</p> <p>komunikativní</p> <p>k učení</p> <p>k řešení problémů</p> <p>k trávení volného času</p> <p>k učení</p> <p>sociální</p> <p>k trávení volného času</p>
<p>3. téma – Vánoční slavnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprávíme si o tradici Mikuláše a čerta, kreslíme a vyrábíme postavy Mikuláše a čerta - seznamujeme se s tradicí adventu - připomínáme si zvyky a obyčeje vánoční doby - posloucháme a nacvičujeme vánoční písně a koledy - provádíme ván. výzdobu družiny - vyrábíme na jarmark - otužujeme se, chodíme do přírody 	<p>Lidé kolem nás</p> <p>Lidé a čas</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p>	<p>Rozvíjené kompetence:</p> <p>k učení</p> <p>k trávení volného času</p> <p>komunikativní</p> <p>k trávení volného času</p>
<p>4. téma – Zimní slavnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorujeme zimní přírodu, poznáváme stopy zvířat na sněhu - vyprávíme si o životě zvířat v zimě, krmíme ptáky v krmítku - využíváme zimní radovánky, stavíme sněhuláky, sněhové stavby, vyšlapáváme obrazy na sněhu, soutěžíme v hodu na cíl sněhovými koulemi - kreslíme a malujeme zimní přírodu - vyrábíme sněhové vločky - povídáme si o masopustu, 	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Člověk a zdraví</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Lidé a čas</p>	<p>Rozvíjené kompetence:</p> <p>k učení</p> <p>sociální</p> <p>komunikativní</p> <p>k trávení volného času</p> <p>k řešení problému</p> <p>k učení</p>

vyrábíme masky - učíme se nové lidové a autorské písně zimní tematikou		
5. téma – Jarní slavnosti - sledujeme jarní změny v přírodě - připravujeme se na Velikonoce, besedujeme o tradici, velikonočních zvycích, zdobíme kraslice, vyzdobíme družinu - kreslíme a malujeme jarní květiny, mláďata - pozorujeme jarní práce zemědělců - připomínáme si základy dopravní výchovy - sportujeme na školním hřišti, hraje hry v přírodě - zpíváme, tančíme, učíme se písně s jarní tematikou	Návaznost na téma: Rozmanitost přírody Lidé a čas Rozmanitost přírody Lidé kolem nás Člověk a zdraví Lidé a čas	Rozvíjené kompetence: k učení komunikativní k učení k trávení volného času k řešení problému sociální
6. téma - Sport a zábava - vyprávíme si o maminkách, vyrábíme dárky ke Dni matek - hraje míčové hry, pořádáme fotbalový turnaj, netradiční olympiádu, soutěžíme v lehké atletice, - povídáme si o Dnu dětí, připravujeme oslavu - vyrábíme letní koláže, motýly - pozorujeme přírodu, rozeznáváme léčivé byliny	Návaznost na téma: Lidé a čas Člověk a zdraví Lidé kolem nás Rozmanitost přírody	Rozvíjené kompetence: komunikativní sociální komunikativní k trávení volného času

11. Hodnocení školní družiny

11.1 Hodnocení dětí ve školní družině

Hodnocení dítěte je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu, které provádí vychovatel/ka průběžně po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout dítěti zpětnou vazbu, prostřednictvím které získá informace o tom, jak danou aktivitu, problematiku zvládl, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybje. Součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má dítě dále postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

- hodnocení dětí – chválíme, oceňujeme a vyhodnocujeme
- pozorování
- rozhovory s dětmi, rodiči, vyučujícími
- rozbor aktivit dětí, analýza prací

- sociometrické metody (rozbor chování a jednání dítěte ve skupině a jeho postavení v ní)
- vyhodnocování dílčích programů, projektů a nadstandardních činností
- rozbor příčin neúspěchů (vandalismus, šikana)

11.2 Vlastní hodnocení školní družiny

Hlavním úkolem vlastního hodnocení školní družiny je poskytnout potřebné informace, které mohou zefektivnit její výchovně vzdělávací proces, přinést podklady pro plánování a realizaci jejího dalšího rozvoje. Hodnocení ŠD za celý školní rok (podklady k výroční zprávě školy).

11.2.1 Nástroje vlastního hodnocení školní družiny

Mezi nástroje vlastního hodnocení družiny patří:

- rozbor dokumentace družiny
- rozhovory, pracovní schůzky vedení s vychovatelem
- rozhovory se zákonnými zástupci a veřejností
- hospitační a kontrolní činnost

Další formy hodnocení:

- výstavky formou nástěnek ve ŠD
- fotodokumentace
- konzultace s vyučujícími
- písemné hodnocení celoroční práce - průběh a výsledky vzdělávacích aktivit
- prezentace na webových stránkách školy

11.2.2 Časové rozložení vlastního hodnocení činnosti školní družiny

- hospitační a kontrolní činnost - v průběhu celého školního roku
- rozhovory, pracovní schůzky vedení s vychovatelem - v průběhu celého školního roku
- rozhovory s dětmi, zákonnými zástupci, veřejností - v průběhu celého školního roku
- sebehodnocení práce vychovatele - v průběhu celého školního roku
- hodnocení práce vychovatelů vedením školy
- projednání hodnocení družiny za uplynulý školní rok - na pedagogické radě v měsíci červnu